

PRŮVODNÍ TEXTY K VÝKLADU

Synagoga

Nacházíme se na místě bývalého židovského ghetta.

Dříve židé neměli stejná práva jako křesťané, například platili vysoké daně, nesměli vlastnit pozemky, nesměli podnikat mimo vymezené ghetto, nesměli vlastnit nemovitosti, a pod.

Tato nařízení se postupem času měnila, a to zejména pro to, že židé byli velice podnikaví, a přes všechna omezení měli veliký kapitál a tak tady i nemalou moc.

Změny přinesla až vláda Josefa II.

Strakonice byly poměrně benevolentní a tak se tu židé usazovali a později začali podnikat. Významné byly zejména tři rody, jejichž jména najdete během hry.

Víte, v čem podnikali? (*Textilní průmysl.*)

Tak založili tradici, která trvá do dnes, v podobě Fezka - Tonaku.

Na židy tu máme mimo Fezka ještě památku v podobě židovského hřbitova za dnešními kasárnami.

Během 2. sv. války byla většina židů 79 deportována do koncentračních táborů, kde většinou zemřeli, vrátilo se jich velmi málo asi 10.

Ghetto tou dobou již obývalo poměrně chudé obyvatelstvo.

Po válce výstavní synagoga, přešla do majetku města přeměněna na kostel čs. Církve husitské a nakonec i s okolními domy zbourána.

Vaším úkolem je pomocí indicií najít kde synagoga stála a zakreslit ji SPRÁVNĚ do mapy.

Některé indicie vám budou dávat cenné informace do závěrečné diskuse.

S černým nápisem a fotografie, sbírejte, červené musí zůstat na místě a zelené si zkuste zaznamenat či zapamatovat. Budeme se na ně ptát.

Indicie :

Formou fotek (každá pětkrát) v příloze Synagoga.

Na papírcích rozmístěných po území (každý pětkrát s příslušným číslem skupiny) stojí toto:

Synagoga byla zbourána v roce 1976

Synagoga byla vysoká 13 metrů, to je jako strop třetího patra hotelu Bavor (umístěno kolem hotelu)

Nejvýznamnější židé byli Izrael Stein – továrna a palác naproti hradu, Wolf Fürth a bratři Weillové – Fezko

Během 2. světové války byla deportováno 79 židům vrátilo se 10.

Pevně umístěná viditelná indicie:

Na památníku židovské synagogy: [Synagoga 20 kroků tímto směrem →](#)

Mosty

Město nebylo jako dnes propojeno pouze mostem Jana Palacha z roku 1977. Dříve zde byly mosty dva a jedna pěší lávka. Souvislosti k těmto mostům můžeme pozorovat dodnes. Jsou to směry ulice U sv. Markéty a ulice Bezděkovská. Díky tomu mohl být park, který je zde do dnes, větší a dosahoval až na špičku soutoku. Park vytvářel příjemné klidné a zelené místo na které navazovala pěší lávka přes řeku Volyňku. Úkolem jen tedy najít tyto mosty podle dobových obrázků ve vyznačeném území.

Indice:

Formou fotek v příloze Mosty

Formou pevně umístěné zprávy:

Na staré budově fezka: [← Podívej se tímto směrem kudy vede ulice](#)

Hrad

U vzniku města stál rod Bavorů, což bylo ve 13. století

Původně to byla vesnice s malým hrádkem, která se spojila s okolními vesnicemi Lom, Žabokrtý a Bezděkov a byla později povýšena na město.

Lom se rozkládal okolo kostela Sv. Václava, která se nachází na hřbitově.

Bezděkov připomíná ulice bezděkovská a rozkládal se na pravém břehu Otavy, později z něj vzešlo zmiňované ghetto.

Žabokrtý byla kolonie hradebních SLUŽEBNÍKŮ a rozkládala se na levém břehu Volyňky, mezi řekou a hradem.

Strakonice tedy vznikly srůstem vesnic. Půdorys takovýchto měst se nazývá rostlý. Přizpůsobuje se postupně...

Naopak jsou města, která vznikla „na zelené louce“ cíleně např. město České Budějovice, které vznikly také ve 13. stol, ale vypadají odlišně.

Č. Budějovice byly městem královským, založil je P. O. II

Dokáže někdo pojmenovat hlavní rozdíly mezi těmito městy? Tedy městem založeným a městem rostlým? (*Nepřavidelnost, náměstí pravidelného tvaru, důvody vzniku, parcelace.*)

Bavor, se seznámil na křížových výpravách s rytíři řádu Johanitů, později Maltézští rytíři, proto máme ve znaku MALTÉZSKÝ KŘÍŽ. A tak je přivedl do Strakonic

Po vymření rodu Bavorů na hradě vládli Johanité.

Hrad od té doby už neprošel zásadními přestavbami a tak se nám dochoval v poměrně zachovalé historické podobě.

Nejstarší částí hradu je kostel SV. Prokopa

Samotná podoba města se ustálila kolem 18. století a zásadní změny proběhly teprve asi před 50. lety, kdy bylo zbořeno ghetto, mosty a byla vybudována nová silnice a most a velká panelová sídliště.

Vaším úkolem je najít indicie a splnit několik jednoduchých úkolů, které se nachází na druhém hradním nádvoří.

Indicie:

V očíslovaných obálkách je skládačka půdorysu hradu

Opět pětkrát vytištěné indicie poschovávané po nádvoří:

[Nakreslete maltézský kříž do mapy, přímo doprostřed II. Hradního nádvoří](#)

[Rozluštěte letopočet pod slunečními hodinami.](#)

[Vyznačte v mapě nejstarší část hradu.](#)

Řeka

Město bylo původně přímo prošípováno vodou, a tak vzdáleně připomínalo Benátky. Jez, který je pod hradem, vypadal jinak. Umožňoval rozdělení řeky do dvou koryt. Jedno koryto vedlo jako dnes kolem hradu a to druhé vedlo kolem kostela sv. Markéty směrem na parkoviště pod Baťu. Zde na parkovišti, byl ovšem další jez, který opět rozděloval koryto a vytvářel tak další ostrov, který obtékal bývalou továrnu na textil. Za továrnou se řeka opět spojila. Dnes je druhé rameno zatrubněno a pozůstatky můžeme vidět jen v tom kudy vedou ulice a ve zbytku současného slepého ramene.

Indicie:

V parku rozmístíme pět očíslovaných obálek se skládačkou řeky

Indicie formou fotek včetně návodu na složení lodičky:

Viz příloha Řeka (každá vytisknout pětkrát)

POZNÁMKA

Vše jsme říkali z patra a tudíž ne doslovně podle výše uvedeného textu. Zmiňované objekty jsme ukazovaly, aby děti viděly, o čem mluvíme (vyjma hledaných objektu). Ukazovaly jsme směry, kudy vedla řeka, kde byly původní obce atd.

Indicie chodil vždy kolega umisťovat těsně před námi, aby se neztratily.

Obsah výkladu doporučujeme přizpůsobit úrovni dětí. Výše uvedený text už je na děti 6. třídy poměrně zbytečně rozsáhlý.